

**RAPORT O SYTUACJI
EKONOMICZNO-FINANSOWEJ
SAMODZIELNEGO PUBLICZNEGO
ZAKŁADU OPIEKI ZDROWOTNEJ
ZESPOŁU SZPITALI MIEJSKICH
ZA ROK 2023.**

Spis treści

1. Podstawowe informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej	3
2. Ocena mikroekonomiczna otoczenia konkurencyjnego SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich	7
3. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy.....	10
• Bilans i Rachunek Zysków i Strat za rok 2023.....	12
• Kalkulacja wskaźników za 2023 rok.....	20
• Omówienie wskaźników SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich za rok 2023	22
4. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe	244
• Kalkulacja prognozy wskaźników na lata 2024-2026.....	26
• Omówienie wskaźników SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich 2024-2026.....	28
5. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową ...	29

1. Podstawowe informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej

Nazwa jednostki: Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Szpitali Miejskich.

Siedziba: ul. Strzelców Bytomskich 11, 41-500 Chorzów.

Forma prawna: samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej.

Sąd lub inny organ jednostki prowadzącej rejestr: Sąd Rejonowy w Katowicach
Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Krajowy Rejestr Sądowy: 0000011939.

REGON: 271503410.

NIP: 627-19-23-530 nadany przez Urząd Skarbowy w Chorzowie.

Organ kierujący: Dyrektor – Jerzy Szafranowicz, zatrudniony na mocy Zarządzenia Nr OR.81.2019 Prezydenta Miasta Chorzów z dnia 27.03.2019 r. – od dnia 01.04.2019 r.

Podstawowy przedmiot działalności: udzielanie świadczeń zdrowotnych gwarantowanych przez państwo służących zachowaniu, ratowaniu, przywracaniu i poprawie zdrowia oraz innych działań medycznych wynikających z procesu leczenia. W szczególności zadania realizowane przez SPZOZ Zespół Szpitali Miejskich obejmują:

- udzielanie świadczeń zdrowotnych w trybie stacjonarnym oraz ambulatoryjnym,
- wykonywanie diagnostyki medycznej,
- realizacja inwestycji,
- wyposażenia w sprzęt i aparaturę medyczną,
- zaopatrzenia w produkty lecznicze i materiały medyczne,
- profilaktykę i promocję zdrowia,
- organizowanie i prowadzenie działalności w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego kadr medycznych,
- uczestnictwo w badaniach klinicznych finansowanych przez uprawnione podmioty.

Źródła finansowania działalności: zasadniczym źródłem finansowania są środki publiczne uzyskiwane z tytułu realizacji świadczeń zdrowotnych, stanowiących przedmiot umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia w poniższych rodzajach i zakresach świadczeń.

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna:

- świadczenia w zakresie alergologii dla dzieci,
- świadczenia w zakresie audiologii i foniatrii,
- świadczenia w zakresie chirurgii dziecięcej,
- świadczenia w zakresie chirurgii ogólnej,
- świadczenia w zakresie hematologii,
- świadczenia w zakresie nefrologii dla dzieci,
- świadczenia w zakresie neurologii dziecięcej,
- świadczenia w zakresie okulistyki,
- świadczenia w zakresie okulistyki dla dzieci,
- świadczenia w zakresie onkologii i hematologii dziecięcej,
- świadczenia w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu,
- świadczenia w zakresie ortopedii i traumatologii narządu ruchu dla dzieci,
- świadczenia w zakresie otolaryngologii dziecięcej,
- świadczenia w zakresie proktologii,
- świadczenia w zakresie chirurgii szczękowo-twarzowej,
- świadczenia w zakresie geriatrici,
- świadczenia w zakresie neonatologii.

Ambulatoryjne świadczenia diagnostyczne kosztochłonne:

- badania endoskopowe przewodu pokarmowego – gastroskopia,
- badania endoskopowe przewodu pokarmowego – kolonoskopia,
- badania medycyny nuklearnej,
- badania rezonansu magnetycznego (RM),
- badania tomografii komputerowej (TK).

Leczenie szpitalne:

- alergologia dziecięca,
- anestezjologia i intensywne terapia,
- anestezjologia i intensywne terapia dla dzieci,
- chemioterapia (hospitalizacja, ambulatoryjna, jednodniowa),
- chirurgia dziecięca,
- chirurgia ogólna,
- chirurgia szczękowo-twarzowa dziecięca,
- choroby wewnętrzne,
- endokrynologia,
- geriatryka,
- hematologia,
- nefrologia dziecięca,
- neonatologia,
- neurologia,
- neurologia dziecięca,
- okulistyka,
- okulistyka dziecięca,
- onkologia i hematologia dziecięca,
- ortopedia i traumatologia narządu ruchu,
- otorynolaryngologia dziecięca,
- pediatria,
- położnictwo i ginekologia,
- programy lekowe (hematologia, neurologia, reumatologia),
- rehabilitacja neurologiczna,
- reumatologia,
- świadczenia w izbie przyjęć,
- świadczenia w szpitalnym oddziale ratunkowym.

Leczenie stomatologiczne:

- program ortodontycznej opieki nad dziećmi z wrodzonymi wadami części twarzowej czaszki.

Świadczenia zdrowotne kontraktowane odrębnie

- terapia izotopowa (sok),
- terapia hiperbaryczna,
- pozytonowa tomografia emisyjna (pet),

Pomoc doraźna i transport sanitarny:

- świadczenia nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej,
- świadczenia udzielane przez wyjazdowy zespół sanitarny typu n,
- świadczenia udzielane przez zespół transportu medycznego,

Zespół Szpitali Miejskich, jako podmiot leczniczy posiadający status samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, ukierunkowany jest na zaspakajanie w sposób ciągły i trwały potrzeb zdrowotnych społeczeństwa. Realizując ten cel nie dąży do maksymalizacji zysków lecz podejmuje racjonalne ekonomicznie działania zapewniające mu samofinansowanie oraz zbilansowanie ponoszonych kosztów z uzyskiwanymi przychodami. Wskazać należy, że 83% zakresów świadczeń stanowiących przedmiot kontraktów z NFZ objętych jest umową w ramach systemu podstawowego szpitalnego zabezpieczenia świadczeń opieki zdrowotnej (PSZ), co gwarantuje pewność finansowania i zachowania struktury rodzajowej udzielanych świadczeń bez ryzyka związanego z uczestnictwem w postępowaniach konkursowych organizowanych przez płatnika.

Zatrudnienie: stan oraz struktura zatrudnienia odpowiada wymogom wynikającym ze standardów określonych w tzw. „rozporządzeniach koszykowych” Ministra Zdrowia wyznaczających warunki realizacji świadczeń w ramach umów z NFZ. Ponadto uwzględnia się również kwestie bezpieczeństwa oraz ciągłości działania. SPZOZ ZSM dąży do pozyskiwania pracowników medycznych o wysokich kwalifikacjach, zdolnych dokonać transferu wiedzy i umiejętności, powiększając w ten sposób przewagę konkurencyjną w stosunku do innych podmiotów leczniczych. Jednocześnie deficyt

kadr medycznych, dotykający cały sektor ochrony zdrowia, sprzyja presji płacowej, co w istotnym stopniu wpływa na dynamikę wzrostu kosztów.

Plany dotyczące zmiany zakresu udzielanych świadczeń: SPZOZ ZSM czyni starania, aby w najlepszy sposób odpowiadać na potrzeby zdrowotne populacji determinowane zmianami demograficznymi. W związku z powyższym we współpracy z władzami samorządowymi planuje się poszerzenie działalności o Centrum Zdrowia 75+, zapewniającego kompleksową opiekę seniorom zamieszkałym na terenie powiatu chorzowskiego. Ponadto celem uzyskania pełnej kompleksowości udzielanych świadczeń ZSM wnioskuje do NFZ o ogłoszenie postępowania konkursowego w zakresie poradni położniczo-ginekologicznej.

Planowane inwestycje i remonty: w trosce o poprawę komfortu pacjentów oraz polepszenia warunków pracy personelu w roku 2024 rozpocznie się budowa nowego pawilonu poradni specjalistycznych przy ul. Truchana w Chorzowie. Oczekuje się, że przeprowadzka poradni specjalistycznych dla dzieci do nowego budynku spowoduje wzrost zdolności do wykonywania większej liczby świadczeń, co przełoży się na wzrost przychodów, gdyż dotyczy świadczeń, którym NFZ nadał status nielimitowanych. Analogiczne oczekiwania wiązane są z wymianą aparatu PET, którego wysokie parametry otwierają możliwości pozyskania dodatkowych środków finansowych z tytułu realizacji komercyjnych badań klinicznych.

2. Ocena mikroekonomiczna otoczenia konkurencyjnego SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich

Bezpośrednie otoczenie: w lokalizacji ul. Strzelców Bytomskich 11 oraz Truchana 7 znajdują się następujące podmioty lecznicze:

- SCANMED S.A. – udziela świadczeń w zakresie kardiologii i kardiologii inwazyjnej,
- Śląskie Centrum Urologii „Urovita” – realizuje świadczenia z zakresu urologii i ginekologii onkologicznej,
- Centrum Medyczne Silesia Clinic – oferuje usługi m.in. z zakresu medycyny sportowej, ortopedii, endokrynologii, neurologii w ramach poradni specjalistycznych oraz rehabilitacji i fizykoterapii,

- Centrum Dializa Sp. z o.o. – Stacja dializ,
 - Resonica Połetek i Wspólnicy sp.j. - diagnostyka obrazowa (MR, USG)
- Poza wyżej wymienionymi, na terenie Chorzowa funkcjonują następujące szpitale:
- SP ZOZ Szpital Specjalistyczny z Oddziałami: AIDS, Zakaźnym i Chorób płuc,
 - NZOZ Lecznica Dzieci i Dorosłych Szpital im. I. Mościckiego – świadczący usługi m.in. z zakresu laryngologii,
 - Centrum Okulistyczne „Weiss Klinik” – zapewniający świadczenia m.in. z zakresu okulistyki.

Dalsze otoczenie: podmioty lecznicze w miastach ościennych m.in. w Świętochłowicach, Rudzie Śląskiej, Katowicach, Bytomiu, Siemianowicach Śląskich.

Ocena otoczenia konkurencyjnego: SPZOZ ZSM zlokalizowany jest w centrum aglomeracji śląskiej, która jest obszarem o bezprecedensowej w skali kraju koncentracji podmiotów leczniczych, dysponujących potencjałem wykonawczym, zapewniającym wysoką dostępność do świadczeń udzielanych zarówno komercyjnie, jak i w ramach kontraktów z NFZ. Część konkurujących podmiotów leczniczych oferuje identyczne, co SPZOZ ZSM świadczenia zdrowotne. Tym samym SPZOZ ZSM działa w warunkach silnej konkurencji zarówno o pacjenta, jak i pozyskanie kadr medycznych. Pandemia koronawirusa obnażyła braki kadrowe personelu medycznego. Sprzyja to wzrastaniu oczekiwań płacowych, które z kolei zaostrzają konkurencję pomiędzy lecznicami, urastającą wręcz do zjawiska wzajemnej „kanibalizacji” rywalizujących podmiotów. W tych okolicznościach SPZOZ ZSM do utrzymania przewagi konkurencyjnej skutecznie wykorzystuje najwyższy spośród szpitali powiatowych zlokalizowanych w centrum aglomeracji potencjał wykonawczy (ilość oddziałów, poradni specjalistycznych i pracowni diagnostycznych), jak również zróżnicowany wolumen udzielanych świadczeń oraz gotowość elastycznego dostosowywania się do potrzeb zdrowotnych populacji związanych ze zmianami demograficznymi. Za sprawą starzejącego się społeczeństwa pensjonariusze działających w Chorzowie zakładów pielęgnacyjno-opiekuńczych i opiekuńczo – leczniczych, hospicjum oraz domów pomocy społecznej są często pacjentami Oddziałów Chorób Wewnętrznych i Geriatrii ZSM.

Jednocześnie oddziały i poradnie o profilu dziecięcym przyciągają pacjentów nie tylko z miast spoza centrum aglomeracji śląskiej, ale i z innych województw.

Współpraca z innymi podmiotami leczniczymi: współpraca polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych dla pacjentów w ramach podwykonawstwa. SPZOZ ZSM obecnie świadczy usługi dla podmiotów zewnętrznych, głównie w zakresie badań laboratoryjnych, histopatologicznych, diagnostycznych (endoskopowych, RTG, EEG, USG, TK, RM, PET), hospitalizacji pacjentów w Oddziale Anestezjologii i Intensywnej Terapii, udzielania specjalistycznych konsultacji lekarskich oraz dla podmiotów w zakresie sterylizacji narzędzi.

W zakresie świadczeń zdrowotnych, których SP ZOZ ZSM nie oferuje, korzysta z usług innych podmiotów leczniczych. SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich uzyskuje również przychody z usług niemedycznych (najem, odsprzedaż mediów, sterylizacja), głównie od podmiotów prowadzących działalność w bezpośrednim otoczeniu szpitala.

3. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej została dokonana w oparciu o teorię i zasady analizy wskaźnikowej, która jest dostosowana do warunków i specyfiki sektora ochrony zdrowia w Polsce.

Raport został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Poniżej przedstawiono bilans oraz rachunek zysków i strat za rok 2023, wraz z danymi za rok 2022.

Analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2023 przeprowadzono w oparciu o oceny punktowe przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w w/w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia na podstawie danych ze sprawozdania finansowego za rok 2023.

Poszczególne wskaźniki wraz z przypisanymi im wielkościami punktowymi zostały przedstawione w formie tabel w punkcie „Kalkulacja wskaźników za rok 2023”

W 2023 roku SPZOZ ZSM zanotował dodatni wynik finansowy w wysokości 1 587,3 tys. zł.

SPZOZ ZSM realizował w 2023 roku sprzedaż usług w następujących obszarach:

- usługi medyczne w ramach kontraktu z NFZ – przychody stanowiły 93,9% ogółu przychodów ze sprzedaży usług,
- usługi medyczne na rzecz innych podmiotów oraz dla pacjentów indywidualnych – 1,5% ogółu sprzedaży usług,
- usługi niemedyce (najem pomieszczeń, usługi sterylizacji i in.) – 0,9% wartości sprzedaży,
- ponadto 3,7% przychodów ze sprzedaży stanowią środki uzyskiwane na wynagrodzenia lekarzy rezydentów i stażystów.

Struktura sprzedaży usług wykazuje, że posiadany przez SP ZOZ ZSM potencjał wykonawczy jest niemal w całości absorbowany na rzecz świadczeń realizowanych w ramach umów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W strukturze kosztów ogółem największy udział mają koszty osobowe (obejmujące koszty wynagrodzeń z narzutami, świadczenia na rzecz pracowników oraz koszty kontraktowych usług lekarskich, pielęgniarskich, ratowniczych oraz techników RTG), stanowiące w 2023 roku 63,9% ogółu kosztów funkcjonowania placówki. Ponadto znaczące udziały wskazują materiały (24,2%), gdzie największą wartość stanowiły leki, odczynniki, środki ochrony indywidualnej i środki dezynfekujące, oraz usługi obce (6,3%). Inne koszty to koszty energii (2,1%), oraz podatki i opłaty i pozostałe koszty (0,2%).

W zakresie kosztów osobowych nastąpił łączny przyrost kosztów o 35 645,1 tys. zł. Generowany był on przede wszystkim przez wzrost stawek płac pracowników, głównie medycznych, w związku z ustawą o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych.

Negatywne procesy gospodarcze zapoczątkowane przez pandemię oraz nasilone wybuchem wojny w Ukrainie wywołały bezprecedensową inflację i wybitnie wpłynęły na wzrost kosztów materiałów, energii oraz usług miał wzrost cen towarów i usług.

O ok. 4 741,5 tys. zł, w stosunku do roku poprzedniego, wzrosły koszty usług obcych. Spowodowane to było m.in. wzrostem cen usług remontowo-serwisowych, transportowych, cateringowych, ochrony mienia czy utylizacji odpadów medycznych.

Ponadto koszty czynników energetycznych wrosły, w stosunku do roku 2022, o ok. 1 571,4 tys. zł.

Bilans i Rachunek Zysków i Strat za rok 2023

AKTYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
A. AKTYWA TRWAŁE	141 866 593,91	156 410 692,03	A. FUNDUSZ WŁASNY	29 341 461,37	30 928 722,72
I. Wartości niematerialne i prawne	446 831,86	168 070,53	I. Fundusz podstawowy	20 951 734,07	20 951 734,07
1. Koszty zakończonych prac rozwojowych			II. Fundusz zakładu, w tym	7 437 893,22	8 389 727,30
2. Wartość firmy			- nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)		
3. Inne wartości niematerialne i prawne	446 831,86	168 070,53	III. Fundusz z aktualizacji wyceny, w tym		
4. Zaliczki na wartości niematerialne i prawne			- z tytułu aktualizacji wartości godziwej		
II. Rzeczowe aktywa trwałe	141 419 762,05	156 545 621,50	IV. Pozostałe Fundusze rezerwowe, w tym		
1. Środki trwałe	138 724 962,71	150 415 767,78	- tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki		
a) grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	2 020 557,60	2 020 557,60	- na udziały (akcje) własne		
b) budynki, lokale, prawa do lokali i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	115 629 318,66	112 396 413,41	V. Zysk (strata) z lat ubiegłych	0,00	0,00
c) urządzenia techniczne i maszyny	2 612 539,04	2 769 581,90	VI. Zysk (strata) netto	951 834,08	1 587 261,35
d) środki transportu	390 662,28	291 873,11	VII. Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)		
e) inne środki trwałe	18 071 885,13	32 937 341,76	B. ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	154 095 557,78	161 662 548,17
2. Środki trwałe w budowie	2 694 799,34	5 826 853,72	I. Rezerwy na zobowiązania	10 956 342,50	11 710 592,14
3. Zaliczki na środki trwałe w budowie			1. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
III. Należności długoterminowe	-	-	2. Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	10 956 342,50	11 710 592,14
1. Od jednostek powiązanych			- długoterminowa	8 784 069,89	10 208 371,08
2. Od pozostałych jednostek, w których			- krótkoterminowa	2 172 272,61	1 502 221,06

AKTYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
jednostka posiada zaangażowanie w kapitale					
3. Od pozostałych jednostek			3. Pozostałe rezerwy		
IV. Inwestycje długoterminowe	-	-	- długoterminowe		
1. Nieruchomości			- krótkoterminowe		
2. Wartości niematerialne i prawne			II. Zobowiązania długoterminowe	6 122 018,89	3 350 582,48
3. Długoterminowe aktywa finansowe	-	-	1. Wobec jednostek powiązanych		
a) w jednostkach powiązanych	-	-	2. Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		
- udziały lub akcje			3. Wobec pozostałych jednostek	6 122 018,89	3 350 582,48
- inne papiery wartościowe			a) kredyty i pożyczki,	6 122 018,89	3 350 582,48
- udzielone pożyczki			b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
- inne długoterminowe aktywa finansowe			c) inne zobowiązania finansowe		
b) w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			d) zobowiązania wekslowe		
- udziały lub akcje			e) inne		
- inne papiery wartościowe			III. Zobowiązania krótkoterminowe	60 136 165,45	74 108 747,99
- udzielone pożyczki			1. Zobowiązania wobec jednostek powiązanych		
- inne długoterminowe aktywa finansowe			a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		
c) w pozostałych jednostkach	-	-	- do 12 miesięcy		
- udziały lub akcje			- powyżej 12 miesięcy		
- inne papiery wartościowe			b) inne		
- udzielone pożyczki			2. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale		

AKTYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
- inne długoterminowe aktywa finansowe			a) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:		
4. Inne inwestycje długoterminowe			- do 12 miesięcy		
V. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe			- powyżej 12 miesięcy		
1. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego			b) inne		
2. Inne rozliczenia międzyokresowe	-	-	3. Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	60 136 165,45	74 108 747,99
B. AKTYWA OBROTOWE	41 570 425,24	56 180 578,86	a) kredyty i pożyczki	13 805 557,45	12 556 559,22
I. Zapasy	7 530 920,23	7 576 246,38	b) z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		
1. Materiały	7 513 284,33	7 561 004,05	c) inne zobowiązania finansowe		
2. Półprodukty i produkty w toku			d) z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności:	26 421 648,87	38 252 816,16
3. Produkty gotowe			- do 12 miesięcy	23 735 844,96	36 465 297,97
4. Towary			- powyżej 12 miesięcy	2 685 803,91	1 787 518,19
5. Zaliczki na dostawy i usługi	17 635,90	15 242,33	e) zaliczki otrzymane na dostawy i usługi		
II. Należności krótkoterminowe	33 096 266,49	47 807 567,78	f) zobowiązania wekslowe		
1. Należności od jednostek powiązanych	-	-	g) z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych	6 931 076,15	8 511 128,47
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	-	-	h) z tytułu wynagrodzeń	12 432 773,58	14 431 757,12
- do 12 miesięcy			i) inne	545 109,40	356 487,02
- powyżej 12 miesięcy			4. Fundusze specjalne		
b) inne			IV. Rozliczenia międzyokresowe	76 881 030,94	92 492 625,56
2. Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale			1. Ujemna wartość firmy		
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:			2. Inne rozliczenia międzyokresowe	76 881 030,94	92 492 625,56

AKTYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
- do 12 miesięcy			- długoterminowe	71 818 703,71	83 457 886,09
- powyżej 12 miesięcy			- krótkoterminowe	5 062 327,23	9 034 739,47
b) inne					
3. Należności od pozostałych jednostek	33 096 266,49	47 807 567,78			
a) z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty:	33 076 875,48	47 807 215,78			
- do 12 miesięcy	33 076 875,49	47 807 215,78			
- powyżej 12 miesięcy					
b) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych					
c) inne	19 391,01	352,00			
d) dochodzone na drodze sądowej					
III. Inwestycje krótkoterminowe	684 888,89	522 675,42			
1. Krótkoterminowe aktywa finansowe	684 888,89	522 675,42			
a) w jednostkach powiązanych	-	-			
- udziały lub akcje					
- inne papiery wartościowe					
- udzielone pożyczki					
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe					
b) w pozostałych jednostkach					
- udziały lub akcje					
- inne papiery wartościowe					
- udzielone pożyczki					

AKTYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego	PASYWA	Stan na koniec poprzedniego roku obrotowego	Stan na koniec bieżącego roku obrotowego
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe					
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	684 888,89	522 675,42			
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	684 888,89	522 675,42			
- inne środki pieniężne					
- inne aktywa pieniężne					
2. Inne inwestycje krótkoterminowe					
IV. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	258 349,63	274 089,28			
C. NALEŻNE WPŁATY NA FUNDUSZ PODSTAWOWY					
D. UDZIAŁY (AKCJE) WŁASNE					
AKTYWA RAZEM	183 437 019,15	212 591 270,89	PASYWA RAZEM	183 437 019,15	212 591 270,89

TREŚĆ		Za poprzedni rok obrotowy	Za bieżący rok obrotowy
1		2	3
A. Przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi, w tym:	1	277 590 777,16	336 205 938,92
- od jednostek powiązanych	2		
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów	3	277 478 189,06	336 189 481,27
II. Zmiana stanu produktów (zwiększenie - wartość dodatnia, zmniejszenie - wartość ujemna)	4	112 588,10	15 739,65
III. Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki	5		
IV. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	6	0,00	718,00
B. Koszty działalności operacyjnej	7	278 614 448,28	340 347 498,37
I. Amortyzacja	8	10 042 369,03	11 020 571,60
II. Zużycie materiałów i energii	9	69 062 487,46	89 372 308,29
III. Usługi obce	10	92 433 183,63	109 927 983,47
IV. Podatki i opłaty, w tym:	11	818 812,11	836 525,94
- podatek akcyzowy	12		
V. Wynagrodzenia	13	90 097 968,27	109 697 448,76
VI. Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia, w tym	14	15 736 872,54	19 029 213,90
- emerytalne	15	7 712 512,14	9 348 335,89
VII. Pozostałe koszty rodzajowe	16	422 073,81	462 704,54
VIII. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	17	681,43	741,87
C. Zysk (strata) ze sprzedaży (A-B)	18	(-) 1 023 671,12	(-) 4 141 559,45
D. Pozostałe przychody operacyjne	19	7 238 381,34	10 065 789,24
I. Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	20	5 600,00	0,00
II. Dotacje	21	3 959 940,84	6 597 061,44
III. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	22		
IV. Inne przychody operacyjne	23	3 272 840,50	3 468 727,80

E. Pozostałe koszty operacyjne	24	3 306 903,85	2 048 723,40
I. Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	25	5 151,24	95 457,67
II. Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	26	361 599,13	16 129,31
III. Inne koszty operacyjne	27	2 940 153,48	1 937 136,42
F. Zysk (strata) z działalności operacyjnej (C+D-E)	28	2 907 806,37	3 875 506,39
G. Przychody finansowe	29	77 204,50	39 136,62
I. Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	30		
a) od jednostek powiązanych, w tym	31		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	32		
b) od jednostek pozostałych, w tym	33		
- w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	34		
II. Odsetki, w tym:	35	77 204,50	39 136,62
- od jednostek powiązanych	36		
III. Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	37		
- w jednostkach powiązanych	38		
IV. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	39		
V. Inne	40	0,00	0,00
H. Koszty finansowe	41	1 955 032,79	2 246 959,66
I. Odsetki, w tym:	42	1 954 798,37	2 245 416,88
- dla jednostek powiązanych	43		
II. Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	44		
- w jednostkach powiązanych	45		
III. Aktualizacja wartości aktywów finansowych	46		
IV. Inne	47	234,42	1 542,78
I. Zysk (strata) brutto (F+G-H)	48	1 029 978,08	1 667 683,35

J. Podatek dochodowy	49	78 144,00	80 422,00
K. Pozostałe obowiązkowe zmniejszenia zysku (zwiększenia straty)	50		
L. Zysk (strata) netto (I-J-K)	51	951 834,08	1 587 261,35

Kalkulacja wskaźników za 2023 rok

NAZWA WSKAŹNIKA	WARTOŚĆ	OCENA
	2023 r	
I. Wskaźniki zyskowności	9	
1) wskaźnik zyskowności netto = $\text{wynik netto} * 100\% / \text{Przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne} + \text{przychody finansowe}$	0,46%	3
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = $\text{wynik z działalności operacyjnej} * 100\% / (\text{przychody netto ze sprzedaży produktów} + \text{przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów} + \text{pozostałe przychody operacyjne})$	1,12%	3
3) wskaźnik zyskowności aktywów = $\text{wynik netto} * 100\% / \text{średni stan aktywów}$	0,80%	3
II. Wskaźniki płynności	12	
1) wskaźnik bieżącej płynności = $\text{aktywa obrotowe - nal. o okresie spłaty pow. 12 mies. - RMK (czynne)} / \text{zobowiązania krótkoterminowe - zob. z tyt. dostaw i usług o okresie wym. pow. 12 mies.} + \text{rezerwy na zobow. krótkoterminowe}$	0,76	4
2) wskaźnik szybkiej płynności = $(\text{aktywa obrotowe - nal. o okresie spłaty pow. 12 mies. - RMK (czynne)} - \text{zapasy}) / \text{zobowiązania krótkoterminowe - zob. o okresie wym. pow. 12 mies.} + \text{rezerwy krótkoterminowe}$	0,65	8

III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi	10	
1) wskaźnik rotacji należności (w dniach) = $\frac{\text{średni stan należności z tyt. dostaw i usług} * 366}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów + towarów i materiałów}}$	44	3
2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = $\frac{\text{średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług} * 366}{\text{przychody netto ze sprzedaży produktów + towarów i usług}}$	35	7
IV. Wskaźniki zadłużenia jednostki	12	
1) wskaźnik zadłużenia aktywów = $\frac{(\text{zob. długoterminowe} + \text{zob. krótkoterminowe} + \text{rezerwy}) * 100\%}{\text{aktywa razem}}$	41,94%	8
2) wskaźnik wypłacalności = $\frac{(\text{zob. długoterminowe} + \text{zob. krótkoterminowe} + \text{rezerwy})}{\text{Fundusz własny}}$	2,88	4
OCENA ŁĄCZNA	43	

Omówienie wskaźników SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich za rok 2023

1. Wskaźniki zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności.

Szpital w 2023 zanotował zysk w wysokości 1 587 261,35 zł, wyższy od roku poprzedniego o 635,4 tys. zł. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty.

2. Wskaźniki płynności

Wskaźniki pokazują relację majątku obrotowego szpitala do zobowiązań krótkoterminowych. Wartości wskaźników kształtują się na nieco niższym poziomie od zalecanego, ale należy zauważyć, że w sektorze szpitali publicznych wartości mieszczą się w średnich granicach. Wskaźnik płynności bieżącej wynosi 0,76, natomiast wskaźnik płynności szybkiej wynosi 0,65. Przy ocenie wskaźników płynności szpitala warto dodać, że zobowiązania szpitala nie są objęte nakazami zapłaty. Szpital, w tej sferze, uzyskał 12 punktów.

3. Wskaźnik efektywności

Wskaźnik zarządzania przepływami finansowymi określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie środków za usługi medyczne. Wskaźnik rotacji należności w szpitalu wynosi 44 dni. Głównym problemem w ściąganiu należności SP ZOZ ZSM są osoby nieubezpieczone. Kolejny wskaźnik to wskaźnik rotacji zobowiązań i wynosi w Szpitalu 35 dni. Warto zauważyć, iż Szpital w tym zakresie otrzymuje najwyższą możliwą ocenę, czyli 10 punktów.

4. Wskaźnik zadłużenia

Wskaźnik finansowania aktywów jednostki kapitałem obcym, czyli jaka część posiadanego majątku zakładu nie stanowi jego własności lub stanowi zabezpieczenie spłaty zobowiązań zakładu. Ocena tego wskaźnika zależy od charakteru prowadzonej

działalności, zasadniczo wysoka wartość wskaźnika występuje w przypadku SP ZOZ, które notują i notowały straty, konsumując swój fundusz zakładowy. Wskaźnik zadłużenia aktywów wynosi 41,94%, natomiast wskaźnik wypłacalności 2,88.

Oba wskaźniki kształtują się w SP ZOZ ZSM na nienagannym poziomie, a punktacja wyniosła 12 punktów z 20 możliwych.

W wyniku analizy wskaźników, sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2023 r., przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano 43 punkty co stanowi 61,4% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania.

Reasumując, uzyskany wynik wskazuje na stabilną sytuację ekonomiczno-finansową, tym samym nie zidentyfikowano realnych zagrożeń dla kontynuowania działalności przez SP ZOZ ZSM.

4. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Szpitali Miejskich prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie z art. 52 w/w ustawy. SP ZOZ ZSM pokrywa z posiadanych środków i uzyskiwanych przychodów koszty działalności oraz reguluje zobowiązania. W prognozach na kolejne 3 lata obrotowe założono utrzymanie stabilności finansowo-ekonomicznej oraz osiągnięcie w każdym roku dodatniego wyniku finansowego.

Nakłady Finansowanie świadczeń zdrowotnych w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego: zasady określa art. 131c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Zgodnie z treścią tego przepisu nakłady na ochronę zdrowia począwszy od 2024 roku mają wynosić nie mniej niż 6 proc PKB. Do 2027 roku poziom finansowania ma osiągnąć 7 procent PKB. W wyniku aktualizacji wcześniejszych danych publikowanych w Monitorze Finansowania Ochrony Zdrowia, przewidywany poziom wydatków na ochronę zdrowia w 2023 r. zwiększył się z 159,6 mld zł do 169,4 mld zł. Zmiana ta ma w głównej mierze związek z uwzględnieniem zmienionego planu finansowego NFZ. Wzrost kwoty przewidywanych nakładów, przy jednoczesnym utrzymaniu dotychczasowych założeń makroekonomicznych, przełożył się na zwiększenie szacowanych wydatków na zdrowie w relacji do PKB z 6,08 proc. do 6,46 proc. dla roku „t-2” oraz z 4,81 proc. do 5,11 proc. dla roku „t”. Luka w finansowaniu ochrony zdrowia - czyli kwota brakująca do tego, by w 2027 r. osiągnąć zakładany w ustawie cel 7 proc. PKB - sięga 93,9 mld zł.

Inflacja: średnioroczny wskaźnik inflacji w 2023 roku wyniósł 11,4%.

Projekcja inflacyjna Narodowego Banku Polskiego zakłada, że roczna dynamika cen znajdzie się z 50-procentowym prawdopodobieństwem w przedziale 10,2-13,5 proc. w 2023 r., 3,9-7,5 proc. w 2024 r. oraz 2-5 proc. w 2025 r., natomiast wzrost PKB znajdzie się z 50-procentowym prawdopodobieństwem w przedziale -0,1% do 1,8 proc. w 2023 r.,

1,1-3,1 proc. w 2024 r. oraz 2-4,3 proc. w 2025 r. W kolejnych latach inflacja nadal będzie spadać, lecz dynamika tego spadku będzie coraz wolniejsza. Zgodnie z prognozą, średnioroczna inflacja wyniesie 6,5% w 2024 roku, 3,9% w 2025 roku oraz 3,1% w 2026 roku. Głównymi czynnikami, które będą wpływały na obniżanie się inflacji będą stabilizacja cen surowców energetycznych i żywności na rynkach światowych, relatywnie niska dynamika spożycia prywatnego oraz restrykcyjna polityka pieniężna.

Wynagrodzenia: przeciętne miesięczne wynagrodzenie w gospodarce narodowej w roku 2023 wyniosło 7155,48 zł. Tym samym w sektorze ochrony zdrowia wzrost wynagrodzeń kształtował się na poziomie bliskim 13 %. Czynnikiem determinującym dynamikę wzrostu wynagrodzeń jest ustawa z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego niektórych pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych oraz nasilający się niedobór kadr medycznych eskalujący konkurencję pomiędzy podmiotami leczniczymi o pozyskanie pracowników, która objawia się spiralą wzrostu wynagrodzeń.

Kalkulacja prognozy wskaźników została opracowana na podstawie wyżej przyjętych założeń ekonomicznych i oparta na planie finansowym na 2023 rok.

Kalkulacja prognozy wskaźników na lata 2024-2026

NAZWA WSKAŹNIKA	PROGNOZA					
	PROGNOZA	OCENA	PROGNOZA	OCENA	PROGNOZA	OCENA
	2024r		2025r		2026r	
I. Wskaźniki zyskowności		9		9		9
1) wskaźnik zyskowności netto = wynik netto * 100%/Przychody netto ze sprzedaży produktów+ Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów +pozostałe przychody operacyjne + przychody finansowe	0,20%	3	0,31%	3	0,60%	3
2) wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej = wynik z działalności operacyjnej * 100%/(przychody netto ze sprzedaży produktów +przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów + pozostałe przychody operacyjne)	0,70%	3	0,74%	3	0,94%	3
3) wskaźnik zyskowności aktywów = wynik netto * 100%/średni stan aktywów	0,36%	3	0,55%	3	1,14%	3

II. Wskaźniki płynności		12		12		12
1) wskaźnik bieżącej płynności = aktywa obrotowe - nal. o okresie spłaty pow.12 mies. - RMK (czynne) /zobowiązania krótkoterminowe - zob. z tyt dostaw i usług o okresie wym.pow. 12 mies. + rezerwy na zobow. krótkoterminowe	0,67	4	0,67	4	0,71	4
2) wskaźnik szybkiej płynności = (aktywa obrotowe - nal. o okresie spłaty pow.12 mies. - RMK (czynne)-zapasy)/zobowiązania krótkoterminowe - zob. o okresie wym.pow. 12 mies. + rezerwy krótkoterminowe	0,56	8	0,56	8	0,59	8

III. Wskaźniki efektywności zarządzania przepływami pieniężnymi	10		10		10	
1) wskaźnik rotacji należności (w dniach) = średni stan należności z tyt dostaw i usług * 366/przychody netto ze sprzedaży produktów+ towarów i materiałów	43	3	39	3	39	3
2) wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) = średni stan zobowiązań z tyt. dostaw i usług * 366/przychody netto ze sprzedaży produktów +towarów i usług	34	7	31	7	31	7
IV. Wskaźniki zadłużenia jednostki	12		12		12	
1) wskaźnik zadłużenia aktywów = (zob.długoterminowe + zob.krótkoterminowe + rezerwy)*100%/aktywa razem	42,01%	8	42,66%	8	42,84%	8
2) wskaźnik wypłacalności = (zob.długoterminowe + zob.krótkoterminowe + rezerwy)*/Fundusz własny	2,80	4	2,68	4	2,40	4
OCENA ŁĄCZNA	43		43		43	

Omówienie wskaźników SP ZOZ Zespołu Szpitali Miejskich 2024-2026

Zważywszy na fakt działania w warunkach dużej niepewności odnośnie zachodzących zjawisk gospodarczych prognozuje się, że w nadchodzących latach analizowane wskaźniki będą osiągały porównywalny poziom. Założono wzrost aktywów trwałych o planowane inwestycje w tym również finansowane z dotacji. Przychody z tytułu udzielania świadczeń medycznych skalkulowano zgodnie z prognozą wzrostu nakładów na służbę zdrowia, natomiast pozostałe przychody zgodnie z planowanym wskaźnikiem inflacji.

Koszty skalkulowano w oparciu o wskaźnik inflacji, wykonanie w roku 2023 oraz istniejącą sytuację ekonomiczną, dodatkowo przyjęto prognozy mówiące o wzroście minimalnego wynagrodzenia, zarówno w ochronie zdrowia jak i w pozostałej części gospodarki, co wiąże się z podwyższeniem kosztów firm zewnętrznych świadczących usługi na rzecz szpitala.

Prognoza przewiduje, że ocena punktowa sytuacji ekonomiczno-finansowej Szpitala, według wskaźników ekonomiczno-finansowych, w latach 2024 – 2026, będzie na podobnym poziomie i wyniesie 43 punkty co stanowi 61,4% maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania.

Przedstawiona prognoza na lata 2024-2026 została sporządzona w oparciu o analizy bieżących warunków funkcjonowania Szpitala oraz aktualnej sytuacji makroekonomicznej.

Szereg negatywnych zjawisk gospodarczych zapoczątkowanych przez pandemię i nasilonych w następstwie wojny w Ukrainie nastęrcza trudności w precyzyjnej estymacji planowanych wielkości ekonomicznych. Tym samym konieczne może być dalsze aktualizowanie planów finansowych jednostki, przy uwzględnieniu zmian kosztochłonności jej funkcjonowania wraz z możliwymi korektami wycen świadczeń przez dokonany przez AOTMiT oraz zmianami zasad finansowania wprowadzonymi przez NFZ.

5. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Wzrost kosztów osobowych: determinowany przepisami ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Nakłada ona na podmiot leczniczy kontynuację corocznego obowiązku podwyższania wynagrodzenia zasadniczego do wysokości nie niższej niż najniższe wynagrodzenie zasadnicze ustalone zgodnie z zapisami ustawy. W założeniach przyjęto, iż środki finansowe na obowiązkowe, ustawowe podwyżki wynagrodzeń pracowników będą refundowane przez NFZ poprzez wzrost wyceny świadczeń. Dodatkowym kosztem dla Szpitala mogą być ewentualne, fakultatywne, pozaustawowe podwyżki wynagrodzeń tych pracowników. Dodatkowym czynnikiem wzmagającym wzrost kosztów osobowych jest niedobór kadr medycznych nasilający konkurencję pomiędzy lecznicami o pozyskanie pracowników polegający na wzajemnym podkupowaniu pracowników i spiralą wzrostu wynagrodzeń.

Wycena świadczeń w ramach kontraktów z NFZ: taryfy ustalone dla znacznej części procedur od lat pozostają niedoszacowane względem rzeczywistych kosztów ponoszonych przy ich realizacji. Tym samym w ramach umów z NFZ istnieją zakresy świadczeń z definicji nierentowane, czego nie da się zmienić poprawą efektywności działania podmiotów leczniczych. Zjawisko to uległo pogłębieniu za sprawą inflacji i spirali wzrostu wynagrodzeń.

Nieterminowe wywiązywanie się przez NFZ z płatności: zapłata za nadwykonania w przypadku świadczeń o statusie procedur nielimitowanych, co do zasady nie jest dokonywana w sposób bieżący. Płatności z tego tytułu następować powinny po kwartale, w którym zrealizowane zostały świadczenia ponad wartość ustaloną w umowie. Już ta sytuacja prowadzi do zjawiska „kredytowania” płatnika przez podmioty lecznicze, które w oczekiwaniu na refundację zrealizowanych świadczeń przez Fundusz, zmuszone są regulować z innych środków finansowych zobowiązania powstałe z tytułu świadczeń wykonanych ponad limit. Odraczanie przez NFZ zapłaty za nadwykonania wzmagają problemy finansowe lecznic.

Brak zapłaty za świadczenia wykonane ponad limit: samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej wykonując swoje zadania z zakresu ochrony zdrowia, będące rodzajem misji społecznej są szczególnie narażone na powstawanie strat finansowych związanych z brakiem zapłaty przez NFZ za świadczenia wykonane ponad wysokość ustalona w umowie.

Negatywne zmiany demograficzne: zahamowanie popytu na określone rodzaje świadczeń przy jednoczesnym wzroście zapotrzebowania na inne, co rodzi konieczność dostosowania wolumenu oferowanych usług do realnych potrzeb, co jest utrudnione zarówno niską elastycznością NFZ dla dokonywania zmian struktury kontraktów, jak i deficytem kadr medycznych.

Zdestabilizowanie sytuacji gospodarczej: nieprzewidywalne następstwa wojny w Ukrainie mogące doprowadzić do kryzysu gospodarczego i zmiany wszelkich wskaźników ekonomicznych.

W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji jednostki w okresie 3 lat obarczone jest dużym ryzykiem błędu zważywszy na dużą niepewność, co do rozwoju sytuacji ekonomicznej. Wskazane powyżej czynniki mogą mieć większy niż pierwotnie założono wpływ na wyniki finansowe Szpitala w najbliższych latach.

Chorzów, 23.05.2024 r.

Dyrektor Finansowy
Główny Księgowy
Olgiarda Pinkawa

DYREKTOR
SP ZOZ Zespół Szpitali Miejskich
[Signature]
dr n. ekon. Jerzy Szafranowicz